

Verslag slotbijeenkomst stadsgesprekken 20-01-25

Yvonne Visser, gespreksbegeleider ZilverGoudteam ANBOPCOB

1. Opening door moderator Pieter van Keulen, Interface Care

De gemeente wil samenleven in één stad met gelijke kansen voor iedereen bevorderen, ze wil verbinding maken met haar inwoners. In juni 2024 heeft de gemeente de OSO-Rotterdam benaderd met de vraag of zij stadsgesprekken met senioren willen uitvoeren. In samenwerking met ANBO-PCOB zijn er dialogen georganiseerd: de stadsgesprekken ouderen 2024.

2. Interview met Karel Hagg (OSO-Rotterdam)

Karel vertelt dat de bedoeling was om met de achterban over diverse thema's in gesprek te gaan in de vorm van stadsgesprekken. Dat heeft een schat aan informatie en inzichten opgeleverd. Een thema was 'leeftijdscriminatie. Die vindt vooral plaats in de laatste vijftien jaar van het werkzame leven.' hij geeft een concreet voorbeeld: niet aangenomen worden, geen vaste aanstelling en geen cursussen meer mogen volgen. Karel gaf ook aan dat taal belangrijk is, vooral voor de ouderen inwoners met een Niet-Westerse achtergrond. Zij hebben de informatie over voorzieningen nodig om ook in Rotterdam mee te kunnen doen. Er zijn ook positieve punten genoemd met betrekking tot de ondersteuning van bewoners door de gemeente. Zo belde iemand naar 14010 omdat hij problemen had met het verlengen van zijn rijbewijs. Vanuit de gemeente werd iemand naar hem toegestuurd en hij is geholpen met het verlengen van zijn rijbewijs. Maak gebruik van potentie van mensen en laten we het samen doen. Belangrijk signaal vanuit de gesprekken aan de gemeente: **herstel persoonlijk contact** tussen gemeente, banken, zorg en de burger!

3. In gesprek met wethouder F. Achbar portefeuille Welzijn samenleven, sport en digitale inclusie en sinds kort ook armoede in zijn portefeuille

Hij ziet vooral een belangrijke meerwaarde in de stadsgesprekken, omdat de beleidsmakers op deze wijze de stem van de bewoners mee kunnen nemen in het beleid. Het actiebeleidsplan dat de gemeente gepresenteerd heeft is ambitieus.

Grote groepen ouderen worden niet of onvoldoende gezien en gehoord: stadsgesprekken leveren een goede bijdrage om de mensen te horen. De wethouder wil deze gesprekken voortzetten. Op de vraag van de moderator hoe de gemeente kan voorkomen dat elke vernieuwing ervaren wordt als dwingend, antwoordt de wethouder: we werken veel meer integraal; verschillende disciplines worden aan elkaar gekoppeld. De ouderen willen we meenemen door o.a. de huizen van de wijk in te zetten.

Vragen/opmerkingen uit de zaal:

- Hoe kijkt u aan tegen de rol van de Wijkraden? Antwoord: zij geven gevraagd en ongevraagd advies.
- We hebben nu een wethouder voor ouderen: wat gaat hij/zij doen? Antwoord: Hij/zij heeft speciale aandacht voor ouderen, op dit moment wordt er gewerkt aan het opnieuw invoeren van zorgrestaurants, maar de implementatie blijft achter.
- We missen het menselijk/fysieke contact, alles moet digitaal, kan dat niet anders. Antwoord: je kan altijd bellen, daar komt meteen vanuit de zaal de reactie op, dat je dan telkens wordt doorverbonden of: 'op dit moment is het erg druk, belt u later nog een keer'.
- Toegankelijkheid is voor ouderen een probleem: vervoer moet prioriteit krijgen. Er moeten infopunten in de wijk komen. Antwoord: We doen ons best om de mensen mee te krijgen.
- Vanuit de zaal komt de suggestie dat het goed zou zijn om dan brede dialogen te voeren: Ouderen aan tafel met beleidsambtenaren, professionals en politici. Dan doen wij het echt samen. Antwoord: De wethouder geeft aan dat hij ook voor een brede dialoog is.

4. Erica Daams (ZilverGoud team ANBOPCOB)

Zij geeft een toelichting op de gebruikte methode in de dialogen.

Het ZG team van de ANBOPCOB heeft de opdracht om de dialogen te begeleiden geaccepteerd.

Het team begeleidt elke eerste dinsdagmiddag van de maand gesprekken met ouderen

Dit doen we volgens een bepaalde methode: waarderend onderzoeken-Appreciative Inquiry

; een beproefd en bekend model. Deze aanpak is een onderzoek naar **actie**

Deze aanpak verlegt de focus van problemen naar perspectief

Van ontkennen

- Klagen
- Kritiek geven
- Naar verantwoordelijkheid, eigenaarschap, zelfregie

Het is geen discussie, iedereen krijgt een beurt, niks is gek, je mag alles vertellen.

We willen de mensen horen, zodat ze zich gehoord voelen.

Bij een dialoog hoort een thema, vooraf worden er vragen geformuleerd over het thema.
(script)

De vragen zijn geformuleerd in de volgorde van de opbouw van het internproces, het proces in jezelf, het nadenken over hoe jij je verhoudt tot het thema.

Soms gebruiken we communicatie als boodschap om iets gedaan te krijgen.

Al verlegt het doel, niet mensen overtuigen, maar mensen verleiden om te komen tot het gezamenlijke creëren van overeenstemming en perspectief

Dat vraagt om openheid, wederzijdse waardering en een onderzoekende houding van mensen, zeker als de verschillen groot zijn.

Uit de evaluaties is gebleken dat de deelnemers dit effect ook echt ervaren hebben. Een terugkerende opmerking: Ik voelde me vrij om te spreken, ik voelde me gehoord.

De vraag: (uit het script)

- **Wat kunt u zelf ondernemen om dat te bereiken, Hoe kan de gemeente u hierbij helpen?**

Daagt uit tot zelfreflectie. Wat kan ik zelf (zelfregie) en waar heb ik anderen voor nodig?

Waar neem je je eigen verantwoordelijkheid?

Erica houdt een pleidooi om vooral te kijken naar wat je zelf kan doen! Ze vertelt ook dat de huidige generatie ouderen veelal nog denken dat de overheid de zorg over hun neemt. De realiteit van het leven ziet er anders uit.

En vindt dat je zelf de verantwoordelijkheid kan nemen over hoe je zelf ouder wilt worden” en je bedenken welke stappen je daarin zou kunnen zetten.

Ik hoop dat de gemeente ook de uitkomsten kan meenemen in haar ambities van het actieplan **Samenleven in een stad en gelijke kansen voor iedereen.**

De vraag

- Wat neemt u mee uit het gesprek

Werd vaak beantwoord met: praktische tips, maar vooral dat er met respect geluisterd werd naar elkaar. Wij hopen dat we met deze gesprekken en de gemeente en de burgers weer wat dichter bij elkaar hebben gebracht.

Intermezzo's

- ◆ Theater werkplaats voor ouwe Rotten liet in haar Talkshow: ‘praten met Patricia’ een mooie weergave zien van diverse visies op heden en toekomst. Hier werd nog eens op een humoristische wijze duidelijk gemaakt dat niet alle ouderen dezelfde wensen en behoeftes hebben.
- ◆ Carlo Broere van de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) zorgde voor een muzikale binnenkomst en speelde ook in de pauze.
- ◆ Fysiotherapeut Karin Abutan bracht de zaal letterlijk ‘in beweging’.

5. Rondetafelgesprek met 4 deelnemers die aan de stadsgesprekken hebben deelgenomen.

Aan tafel:

Letje van de Molen

Henk Weijers

Ridouan Oulad

Thea Snelleman

De volgende items kwamen aan de orde:

- *Is er een kloof tussen ouderen en jongeren:* ja! Met name op straat. Jongeren houden op geen enkele wijze rekening met ouderen, bijv. fietsen op de stoep enz... Ouderen hebben angst voor jongeren, als je weet hoe je ze moet benaderen, willen ze ook echt wel luisteren. Dit is wat wij proberen te doen in het jongerenwerk.
- *De gemeente heeft het goed met jullie voor: hoe ervaren jullie dat?* Ja, maar luisteren ze ook naar ons?
- Digitaal is ook taal die je moet leren, als je ouder wordt, krijg je onherroepelijk geheugenproblemen. Wat je leert, vergeet je sneller. Soms lukt het helemaal niet meer.
- Voor ouderen is de digitalisering een probleem, maar dat geldt ook voor veel jongeren. Ze zitten wel op social-media, maar dat wil nog niet zeggen dat ze ook digitaal vaardig zijn. Digitalisering schiet zijn doel voorbij, het belemmert het sociale contact
- Wil je mensen hun leven verbeteren: ga naar ze toe.
- Zorg dat iedereen nog mee kan doen, ouderen hebben daar hulp bij nodig. Aan de dialoogtafels ontstaan daardoor ook mooie gesprekken.
- Er moeten ontmoetingsplekken komen voor jong en oud
- Er zijn grote problemen in de gezondheidszorg. Bejaardentehuizen zijn er niet meer. Hoe doe je dat, langer thuis wonen? Grote vraag is: hoe dicht je de kloof tussen nog zelfstandig thuiswonen en het verzorgingstehuis. Dit onderwerp leeft erg onder ouderen, dit bleek uit de ook emotionele voorbeelden uit de zaal. Een concrete oplossing kon niemand geven, het is moeilijk om erachter te komen welke hulp nodig is en waar je hulp kunt krijgen. Duidelijk was wel dat men vond dat (medische) hulp door professionals gegeven moet worden.
- Ook vanuit de tafel kwam de oproep om het persoonlijk contact tussen de oudere en gemeente en instellingen te herstellen.
- Leefstijdsdiscriminatie: er waren mensen met positieve en negatieve ervaringen.
- Er moet meer maatwerk geleverd worden: kijk naar woonsituaties, iemand die slecht ter been is en in een flat woont zonder lift.
- In heel veel situaties en met name in de zorg is de marktwerking de boosdoener.
- 75+ gesprekken worden als heel positief ervaren in opdracht van de gemeente.

Slotopmerking van de moderator: Waar we het nog niet over gehad hebben: Gemeente we naderen het zogenaamde ravijn jaar 2026

Nawoord van Karel Haga en Erica Daams

Karel: Belangrijkste rode draad van alle stadsgesprekken: herstel het persoonlijk contact.

Hoe kan je dit herstellen?

- ⇒ Maak infopunten in de wijk.
- ⇒ Laten we als ouderen in gesprek gaan met professionals, beleidsmakers en politici.
(Brede dialogen)
- ⇒ Laten we meer omzien naar elkaar.

Erica: We hebben nog veel te doen, de realiteit is dat we een achterstand hebben.

- ⇒ Laten we onze verwachtingen uitspreken naar elkaar.
- ⇒ Faciliteer in het dichten van de kloof die is ontstaan door gebrek aan kennis m.b.t. digitalisering
- ⇒ Vraag ook vooral: Wat kan ik zelf doen.

Oplossingen zijn niet eenduidig, maar veelzijdig. De eerste stap is gezet!